

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'HISENDA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

3163 *Reial decret 488/2012, de 5 de març, pel qual es modifica la lletra d) de la clàusula 8 del plec de clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener.*

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE), en la Sentència de 22 d'abril de 2010, declara que Espanya ha incomplert les obligacions que li incumbeixen en virtut dels articles 3 (apartat 1) i 11 (apartats 3 i 6) de la Directiva 93/37/CEE del Consell, de 14 de juny de 1993, en relació amb l'adjudicació a Ibérica de Autopistas, Concesionaria Española, SA, dels contractes d'obres de:

- la construcció d'un tercer carril de circulació per sentit en el tram de peatge de l'autopista A-6, situat entre la localitat de Villalba i la connexió del Valle de los Caídos;
- la construcció d'un tercer carril reversible en el tram de peatge de l'autopista A-6, situat entre l'enllaç del Valle de los Caídos i la ciutat de San Rafael, inclosa la construcció d'un nou túnel, i
- la construcció d'un quart carril de circulació per sentit en el tram gratuït de l'autopista A-6, situat entre les ciutats de Madrid i Villalba, sense que aquestes obres s'hagin esmentat en l'objecte del contracte de concessió d'obres públiques, tal com es descriu a l'anunci publicat en el «Diari Oficial de les Comunitats Europees» (DOCE) i al plec de condicions.

La Sentència declara que el Govern d'Espanya va vulnerar la directiva comunitària esmentada sobre contractació pública en no haver-se publicat ni a l'anunci en el DOCE, ni al plec de clàusules administratives particulars del concurs la totalitat de les obres a executar pel concessionari.

Per donar compte de les obligacions que recull la Sentència esmentada, el Regne d'Espanya s'ha compromès, entre d'altres mesures, a modificar la clàusula 8 del plec de clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener, en el sentit de delimitar les característiques de les millores que es poden admetre, a proposta del licitador d'una concessió d'autopista de peatge, a fi d'evitar que els licitadors proposin millores no emparades per l'objecte d'un contracte, ja que l'adjudicació d'aquestes obres sense la deguda publicitat és contrària als principis de transparència i igualtat, segons ha declarat el TJUE.

La reforma modifica la lletra d) de la clàusula 8 del plec de clàusules generals, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener, amb la finalitat d'establir límits qualitius i quantitius a les millores. Entre els primers hi ha delimitar les millores a supòsits concrets (característiques estructurals de l'obra, règim d'explotació, mesures per evitar els danys al medi ambient i recursos naturals, però no ubicació), que, a més, es complementa amb una descripció del que, en cap cas, es consideren millores.

Entre els quantitius, es fixa un límit objectiu que impedeix l'existència de millores quan el seu valor estimat excedeixi el 5 per 100 del valor estimat del contracte i es limiten les expropiacions a una superfície que no excedeixi el 5 per 100 de la prevista a l'avantprojecte que serveixi de base a aquesta licitació.

La conveniència de modificar aquest plec de clàusules generals amb l'objecte d'adaptar-lo als canvis normatius que s'han anat succeint en el temps ha estat posada de manifest diverses vegades per diversos òrgans administratius. No obstant això, la procedència d'emprendre aquesta reforma general no ha de ser un obstacle per anticipar la reforma parcial que ara es proposa per complir l'esmentada Sentència del TJUE.

Aquest Reial decret ha estat sotmès a audiència de les societats concessionàries d'autopistes de peatge dependents de l'Administració General de l'Estat.

En virtut d'això, a iniciativa de la ministra de Foment, a proposta del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, i amb el dictamen previ del Consell d'Estat, amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 2 de març de 2012,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació de la lletra d) de la clàusula 8 del plec de clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener.*

La lletra d) de la clàusula 8 del plec de clàusules generals per a la construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener, queda redactada de la manera següent:

«d) Les modificacions o addicions que suposin una millora de l'avantprojecte, quan el plec de clàusules administratives particulars ho reculli de manera clara, precisa i inequívoca, i en els termes que estableixi.

1. Aquestes millores només es poden referir a característiques estructurals de l'obra, al seu règim d'explotació i a les mesures tendents a evitar els danys al medi ambient i els recursos naturals, però no a la seva ubicació.

A aquests efectes, exclusivament es consideren millores en les característiques estructurals de l'obra les que afectin alguna de les següents:

1a Paràmetres de traçat.

2a Tipologia d'enllaços previstos, sense alterar-ne la ubicació i sempre que es millori la funcionalitat dels moviments que incorporen.

3a Àrees de servei i manteniment.

2. En cap cas s'admeten com a millores:

1a La realització d'obres fora de l'àrea d'influència de l'autopista.

2a La realització de treballs que, per si mateixos, siguin susceptibles de constituir contractes públics d'obres el valor estimat dels quals sigui igual o superior al dels subjectes a regulació harmonitzada.

3a La realització d'obres el valor estimat de les quals excedeixi el 5 per 100 del valor estimat del contracte o per a les quals sigui necessari expropiar una superfície que excedeixi el 5 per 100 de la que preveu l'avantprojecte.»

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència atribuïda a l'Estat per l'article 149.1.18a de la Constitució, sobre legislació bàsica en matèria de contractes i concessions.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 5 de març de 2012.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Hisenda i Administracions Públiques,
CRISTÓBAL MONTORO ROMERO